

pět rozhodujících oblastí: (1) úloha a funkce místní správy, (2) místní hospodářský rozvoj, (3) ochrana životního prostředí, (4) památková péče a (5) bytová politika.

Obecné zásady

(1) *Potřeba místních reforem.* Úspěch reformních snah ve střední a východní Evropě nezávisí pouze na opatřeních provedených na celostátní úrovni. Stejně důležitá a možná i důležitější je institucionalizace demokratických reforem na místní úrovni rozvojem adaptabilního a autonomního systému odpovědnosti místní správy.

(2) *Úloha státu v tržním systému.* Spoléhat se pouze na trh je stejně nespolehlivou cestou k zlepšování života ve městech a na venkově, jako spoléhat se výhradně na činnost státu. Spíše je zapotřebí dosáhnout mezi těmito dvěma činiteli rovnováhy. Plánování a zapojení státu je nezbytné i v tržních ekonomikách. Žádoucí rovnováha mezi trhem a státem se však bude v jednotlivých sférách i zemích výrazně lišit.

(3) *Korekce důsledků tržního systému.* Plánování a zapojení státní správy jsou v systémech tržního hospodářství i nadále nezbytné. Musí se však spíše zaměřit na nápravu nedokonalosti trhu, než na jeho nahrazování administrativními příkazy. To vyžaduje používat náročných "trh usměrňujících" nástrojů, které podněcují k veřejně užitečným cílům, místo "trh nahrazujících" nástrojů, které by administrativními metodami nahrazovaly funkci trhu.

(4) *Účast veřejnosti.* Účinné místní plánování je jak politickým, tak i technickým procesem. Plány a rozhodnutí nebudou účinnými, pokud se jim nedostane široké veřejné podpory. K jejich vypracování i realizaci je proto nezbytná aktivní účast veřejnosti.

(5) *Školení a výměna informací.* Základní a nezbytnou podmínkou pro činnou práci místních volených zástupců, odborníků i široké veřejnosti je vyšší úroveň vzdělání a školení, spolu s lepším přístupem k informacím. Tyto předpoklady jsou předpokladem porozumění, vypracovávání a realizace politiky rozvoje měst a regionů v rodícím se tržně orientovaném prostředí. Veřejné i soukromé financující organizace ve střední a východní Evropě i v zahraničí se musí přednostně zaměřit na školení a výcvik pro tento typ práce.

I. Úloha místních orgánů

(1) *Nezbytnost místní správy.* Autonomní místní správa je absolutně nepostradatelnou pro plnění nezbytných závazků a funkcí správy v tržně orientované ekonomice, jako je např. poskytování veřejných služeb a určování a vytváření rámcové místní koncepce pro soukromá rozhodnutí. Autonomní místní správy snáze formulují rozvojovou politiku, uspokojující rozličné místní potřeby a řešící různé místní zájmy a problémy. Zvyšují tak demokratický charakter správy lépe reagující na místní podmínky.

(2) *Předpoklady samosprávy.* Efektivnost místní správy závisí na možnosti samostatných rozhodnutí. To vyžaduje přinejmenším:

- přímé demokratické volby místních představitelů;